

Controleprotocol 2023, gemeente Beek

De raad van de gemeente Beek;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 07-11-2023;

Besluit:

1. Intrekken van het controleprotocol 2017;
2. Instemmen met het controleprotocol 2023;
3. Kennis te nemen van het controleplan 2023;
4. Voor de jaarrekening 2023 akkoord gaan met het uitsluiten het termijnbepalingen m.b.t. de aanvraag en verantwoording van subsidies bij contracten met organisaties (zoals de Haamen);
5. Voor de jaarrekening 2023 akkoord te gaan met het uitsluiten van de termijnbepaling bij de algemene subsidieverordening 2022, welke eveneens in 2023 van toepassing is;
6. Instemmen met de overheveling van de niet bestede incidentele budgetten naar 2024 voor het maximale bedrag van € 1.335.074,59. De overgehevelde budgetten storten in de reserve afwikkeling projecten per 31 december 2023;
7. Instemmen met de overheveling van de in de decembercirculaire 2023 geormerkte budgetten naar 2024 voor de energietoelagen.

Inhoud

- 1. Algemene bepalingen 3
  - 1.1 Inleiding 3
  - 1.2 Doelstelling 3
  - 1.3 Wettelijk kader 4
  - 1.4 Procedure en communicatie 4
- 2. Algemene uitgangspunten voor de controle 5
- 3. Te hanteren materialiteit, verantwoordingsgrens en rapporteringstoleranties 7
  - 3.1 Algemeen 7
  - 3.2 Materialiteit 7
  - 3.3 Verantwoordingsgrens 7
  - 3.4 Rapporteringstoleranties 8
- 4. Reikwijdte rechtmatigheidscontrole 10
  - 4.1 Algemeen 10
  - 4.2 Begrotingscriterium 10
  - 4.3 Voorwaardencriterium 11
  - 4.4 Misbruik en oneigenlijke gebruik criterium 11
- 5. Rapportering door de accountant en college 12
  - 5.1 College: Rechtmatigheidsverantwoord ding 12
  - 5.2 Accountant: Interim-controle 12
  - 5.3 Accountant: Verslag van bevindingen 12
  - 5.4 Accountant: Controleverklaring 12

1. Algemene bepalingen

1.1 Inleiding

In het controleprotocol wordt door de raad een aantal zaken geregeld ter afbakening en ondersteuning van de uitvoering van de jaarrekeningcontrole, het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording en daarmee tevens het financieel beheer zoals uitgeoefend door of namens het college van burgemeester en wethouders (B&W) van de gemeente Beek.

Het controleprotocol wordt periodiek geactualiseerd of als de ontwikkelingen daar aanleiding toe geven. Met de invoering van de Wet Rechtmatigheidsverantwoording, vastgesteld door de eerste kamer op 27 september 2022, zal vanaf het boekjaar 2023 elke gemeente zelfstandig een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. In de rechtmatigheidsverantwoording geeft het college van B&W aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat de rechtmatigheidsverantwoording in overeenstemming is met door de gemeenteraad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

De controleverklaring van de accountant omvat vanaf het boekjaar 2023 slechts een oordeel over de getrouwe verantwoording van baten, lasten en balansmutaties. Er is geen sprake meer van een expliciet oordeel van de accountant over rechtmatigheid. De rechtmatigheidsverantwoording van het college is

overigens wel onderdeel van de controle op getrouwheid door de accountant. Het opstellen van een rechtmatigheidsverantwoording vraagt meer aandacht op de (verbijzonderde) interne controle. Het controleprotocol heeft een ingangsdatum vanaf het verslagjaar 2023. Landelijke wetswijzigingen, een verzoek van de gemeenteraad of wijziging van accountant kan aanleiding geven tot tussentijdse aanpassing van het protocol en kunnen bij grote wijzigingen zelfs aanleiding vormen om het controleprotocol geheel te actualiseren.

1.2 Doelstelling

Met de komst van de rechtmatigheidsverantwoording heeft het controleprotocol als doel de te hanteren verantwoordingsgrens ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording door het college en de rapporteringstoleranties ten behoeve het opnemen en toelichten van geconstateerde onrechtmatigheden door het college in begroting en jaarrekening vast te leggen.

Het controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan:

- het college van de gemeente Beek over de te hanteren verantwoordingsgrens en
- rapportagetoleranties voor de controle op de rechtmatigheidscontroles en de daarvoor geldende normstellingen en;
- de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, materialiteit en de daarvoor geldende normstellingen voor de controle van de jaarrekening van de gemeente Beek.

Daarnaast heeft het controleprotocol als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren rapporteringstoleranties en verantwoordingsgrens voor de controle van de jaarrekening van de gemeente Beek.

Het Verbijzonderde interne controleplan biedt achtergrondinformatie omtrent de uitvoering van de verbijzonderde interne controles als instrument voor de controle op de rechtmatigheid door het college. Jaarlijks wordt een controle plan opgesteld en vastgesteld in het college van B&W.

Jaarlijks wordt ook een normenkader opgesteld. Het normenkader geeft de reikwijdte van de controle aan. Het laat zien welke wetgeving en beleidsregels van toepassing zijn bij de controle. Vanaf verslagjaar 2023 wordt het normenkader, net als vorige jaren, vastgesteld door de raad.

1.3 Wettelijk kader

Artikel 213 Gemeentewet schrijft voor dat de raad een accountant aanwijst voor de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een controleverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant kan de raad nadere aanwijzingen geven voor te hanteren verantwoordingsgrenzen en rapporteringstoleranties.

1.4 Procedure en communicatie

Er zijn een aantal communicatiemomenten tussen de raad en de accountant.

In het (eerste) jaarlijks overleg met de auditcommissie is het mogelijk de accountant te verzoeken om extra aandacht te besteden aan specifieke posten van de jaarrekening, (posten van) deelverantwoordingen, gemeentelijke functies en/of gemeentelijke organisatieonderdelen en welke rapporteringstoleranties hij daarbij dient te hanteren. Zo nodig wordt dit in de opdrachtbevestiging voor de controle van de jaarrekening vastgelegd.

Tevens is er communicatie tussen de accountant en de raad na afloop van de jaarrekeningcontrole: de rapportering in de vorm van het verslag van bevindingen en de controleverklaring.

Daarnaast is het mogelijk dat (een afvaardiging van) de raad in een ander gremium een gesprek voert met de accountant.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle

Zoals in artikel 213 Gemeentewet is voorgeschreven zal de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening, uitgevoerd worden door de door de raad benoemde accountant.

Met ingang van 2023 wordt het college van B&W verantwoordelijk voor een Rechtmatigheidsverantwoording.

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (Bado) dat "de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen "in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder de gemeentelijke verordeningen".

In het kader van de rechtmatigheidscontrole worden negen rechtmatigheidscriteria onderkend:

•	Calculatiecriterium	Afgedekt door getrouw beeld van de accountantsverklaring
•	Valueringscriterium	
•	Adresseringscriterium	
•	Volledigheidscriterium	
•	Aanvaardbaarheidscriterium	
•	Leveringscriterium	

- Begrotingscriterium
- Voorwaardencriterium
- Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Afgedekt door verantwoording college

In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt aandacht besteed aan de meeste van bovengenoemde criteria. Ondanks dat de criteria door de accountantscontrole worden afgedekt, worden ze door de organisatie, via de verbijzonderde interne controle, waar van toepassing ook meegenomen bij de rechtmatigheidscontrole.

Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financieel beheer wordt aandacht besteed aan de volgende criteria:

- het begrotingscriterium;
- het voorwaardencriterium.
- het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium);

De rechtmatigheidsverantwoording dient door het college te worden afgelegd. De toelichting hierover wordt nader uiteengezet in hoofdstuk vier.

De accountant stelt de getrouwheid van de jaarrekening vast, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording, als een onderdeel van de jaarrekening. In de controleverklaring wordt geen afzonderlijk oordeel meer gegeven over het aspect van de rechtmatigheid. Het college neemt de rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening. De accountant zal toetsen of de jaarrekening getrouw is, en toetst daarbij dus ook of de rechtmatigheidsverantwoording een getrouwe weergave geeft.

De controle van de jaarrekening door de accountant is gericht op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
- de getrouwheid van de door het college afgegeven rechtmatigheidsverantwoording;
- het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (BBV);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening;
- de bijlage bij de jaarrekening met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen, bedoeld in artikel 58a van het BBV.

Bij de controle zijn de nadere regels die zijn gesteld op grond het besluit Accountantscontrole decentrale overheden, de Kadernota Rechtmatigheid alsmede de bepalingen van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de aanwijzingen en beroepsvoorschriften van het NBA, bepalend voor de uit te voeren werkzaamheden.

3 Te hanteren materialiteit, verantwoordingsgrens en rapporteringstoleranties

3.1 Algemeen

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening. De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op de risicoanalyse, vastgestelde toleranties en statische deelwaarnemingen en extrapolaties.

Het uitvoeren van werkzaamheden met inachtneming van toleranties impliceert dat de controle zodanig wordt uitgevoerd, dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening inclusief de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording.

Naast de kwantitatieve benadering (genoeg gecontroleerde zaken) zal de accountant ook een kwalitatieve beoordeling (o.a. is de steekproef representatief en zijn de goede conclusies getroffen) hanteren (professional judgement).

3.2 Materialiteit

Bij het controleren van de jaarrekening hanteert de accountant een bepaalde materialiteit. De materialiteit wordt ook wel gedefinieerd als de omvang die een fout of onzekerheid in de jaarrekening mag hebben, zonder dat het oordeel van de gebruiker hierdoor wordt beïnvloed. De accountant gebruikt de materialiteit als volgt:

Het is bepalend voor het oordeel van de accountant over de jaarrekening.

Materialiteit speelt op verschillende manieren een rol bij het opstellen van een jaarrekening en de controle daarvan. Allereerst is het een maatstaf van hoe de jaarrekening precies moet zijn opgesteld. Daarbij spelen de kaders en grenzen die de raad met het college afspreekt een rol. De kaders en grenzen worden meegegeven aan de accountant. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt uitgegaan van de gedachte dat gebruikers begrijpen dat materialiteit een rol speelt bij het opstellen van de jaarrekening en dat de opsteller een inschatting heeft gemaakt van de belangen van de specifieke gebruikers.

Voor de controle van een gemeente is het Besluit accountantscontrole decentrale overheden leidend (Bado). De grenzen voor de bepaling van de materialiteit zijn weergegeven in de onderstaande tabel en zijn gebaseerd op het thans geldende Bado.

Soort controleverklaring	Goedkeurend	Met beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de verantwoording in percentage van de lasten	≤ 2%	> 2% < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle in percentage van de lasten	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	-

3.3 Verantwoordingsgrens

Met betrekking tot de rechtmatigheid wordt gesproken van een verantwoording, niet van een goedkeuring. Dat is een wezenlijk verschil met de getrouwheid. Om een rechtmatigheidsverantwoording af te kunnen geven moet de raad aangegeven welke grens het college moet gebruiken bij haar verantwoording over de rechtmatigheid. De bandbreedte voor de verantwoordingsgrens is minimaal 0% en maximaal 3%. De verantwoordingsgrens kan als volgt worden gedefinieerd:

“De verantwoordingsgrens is een door de gemeenteraad vastgesteld bedrag, waarboven het college van B&W de afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording. De verantwoordingsgrens valt binnen de bandbreedte van 0% tot 3% van de totale lasten van de gemeente, inclusief de dotaties aan de reserves”

De gemeenteraad is vrij om binnen de eerdergenoemde bandbreedte de grens te bepalen. Hierbij is van belang om op te merken dat voor fouten en onduidelijkheden hetzelfde percentage geldt. Fouten en onduidelijkheden mogen daarbij niet bij elkaar opgeteld te worden.

De gemeente Beek heeft middels de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (art 212 Gemeentewet) gemeente Beek 2023 paragraaf artikel 9, voor een verantwoordingsgrens van 2% gekozen. Het toepassen van een lager percentage voor de verantwoordingsgrens vereist een hogere intensiteit van de verbijzonderde interne controle.

3.4 Rapporteringstoleranties

Het college is verplicht om onrechtmatigheden toe te lichten in de jaarrekening indien de geconstateerde onrechtmatigheid de verantwoordingsgrens overschrijdt.

Het college hecht waarde aan het gesprek over de bevindingen uit de rechtmatigheidscontroles. Daarom beperkt het college zich niet alleen tot het geven van een toelichting alleen bij het overschrijden van de verantwoordingsgrens. Om tegemoet te komen aan de behoefte aan inzicht vanuit de raad, rapporteert het college derhalve alle bevindingen omtrent de financiële rechtmatigheid boven de rapportagegrens in de paragraaf bedrijfsvoering met een toelichting.

Voor de rapporteringstolerantie stelt de raad als maatstaf dat de accountant en college elke fout of onzekerheid groter of gelijk aan € 25.000 rapporteert. Hiermee worden de rapporteringstoleranties van het voorgaande controleprotocol gecontinueerd. In bijlage 2 staat in “het overzicht kostenoverschrijdingen > € 25.000 en accountantsoordeel”, welke overschrijdingen (on)rechtmatig zijn.

Single information Single audit (SiSa)

Vanaf 2006 is Single Information Single Audit (SiSa) van toepassing voor de gemeentelijke overheid. Dit houdt in dat de gemeenten maar op één moment verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen dienen te verstrekken aan het rijk en provincie. Er wordt namelijk aangesloten bij de reguliere jaarrekening van de gemeente. Daarmee zijn ook de totale controlewerkzaamheden van deze informatie sterk afgenomen.

De regeling wordt elk jaar door het Ministerie van BZK geactualiseerd voor wat betreft het aantal regelingen dat hieronder valt. Het actuele overzicht is te vinden op de website van het Ministerie. De controle door de accountant wordt uitgevoerd aan de hand van de nota verwachtingen accountantscontrole. In zijn verslag van bevindingen neemt de accountant per specifieke uitkering de fouten en onzekerheden op. Het gaat hier om fouten/ onzekerheden die niet door de gemeente kunnen worden gecorrigeerd. De rapporteringstolerantiebijlage specifieke uitkeringen is conform artikel 5 lid 4 van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden.

Per specifieke uitkering wordt gerapporteerd met een rapportagetolerantie gebaseerd op de lasten van de specifieke uitkering in het verantwoordingsjaar. Deze financiële grens is per specifieke uitkering. In onderstaande tabel zijn de specifieke toleranties opgenomen

Omvang specifieke uitkering	Rapporteringstolerantie
< € 125.000	€ 12.500
> € 125.000 en < € 1 miljoen	10% van de specifieke uitkering
> € 1 miljoen	€ 125.000

De rapporteringstolerantie voor specifieke uitkeringen heeft geen consequenties voor de omvang en aard van de controle van specifieke uitkeringen. Het gaat alleen om het rapporteren van de waargenomen en niet herstelde fouten en onzekerheden voortkomende uit de accountantscontrole.

4 Reikwijdte rechtmatigheidscontrole

4.1 Algemeen

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (Bado) dat “de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen “in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder de gemeentelijke verordeningen”.

De controle op rechtmatigheid is gericht op de naleving van externe en interne regelgeving, zoals die opgenomen zijn in het normenkader. Het normenkader wordt jaarlijks geactualiseerd en vastgesteld door de gemeenteraad.

De controle op rechtmatigheid is uitsluitend van toepassing voor zover deze directe financiële beheers-handelingen betreffen of kunnen betreffen.

De commissie BBV heeft een standaardtekst opgesteld voor de rechtmatigheidsverantwoording. De standaardtekst zal door gemeente opgenomen worden in de jaarrekening.

Het kader van de (financiële) rechtmatigheidsverantwoording bestaat uit de volgende criteria:

- Begrotingscriterium;
- Voorwaardencriterium;
- Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O).

Bovenstaande criteria komen expliciet tot uitdrukking in de rechtmatigheidsverantwoording. Rechtmatigheidscriteria die ook de getrouwheid raken zijn geen onderdeel van de rechtmatigheidsverantwoording. Bijvoorbeeld: constatering van een verslaggevingsfout is geen onderdeel van de rechtmatigheidsverantwoording. Ook de constatering dat een post in de jaarrekening niet voldoet aan de uitgangspunten van het BBV hoeft niet opgenomen te worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

4.2 Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium houdt in dat financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's. In de (programma)begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheers-handelingen moeten passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn. Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van de gemeenteraad is gerespecteerd. Het begrotingscriterium is uitgewerkt in de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV.

Hierin is opgenomen dat bestedingen die uitstijgen boven de in de begroting opgenomen programma-budgetten niet als onrechtmatig worden aangemerkt, als bij de controle vaststaat dat

- de begrotingsoverschrijding binnen de beleidskaders van de gemeenteraad valt of;
- compensatie mogelijk is door met de hogere lasten rechtstreeks samenhangende inkomsten.

4.3 Voorwaardencriterium

Besteding en inning van gelden door een gemeente zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden, waarop door het college wordt getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wetten en regels van hogere overheden en de (eigen) gemeentelijke verordeningen. Bij het voorwaardencriterium wordt vooral gekeken of de financiële beheershandelingen binnen de gemeente voldoen aan de voorwaarden zoals die gesteld zijn in de wet- en regelgeving. In het normenkader zijn de interne en externe regels opgenomen, die het college in zijn controle van het voorwaardencriterium moet betrekken. In bijlage 1 staat een recente lijst van deze wet- en regelgeving.

Het voorwaardencriterium veroorzaakt in belangrijke mate de inspanningen die nodig zijn voor de rechtmatigheidscontrole. Door het aanbrengen van beperkingen in de toepassing van genoemde aspecten kunnen de te verrichten interne controle-inspanningen beperkt worden en is de kans op een niet-goedkeurende accountantsverklaring verkleind. Ten aanzien van de gemeentelijke verordeningen worden uitsluitend financiële consequenties verbonden aan die bepalingen, die recht, hoogte en duur van financiële beheershandelingen betreffen. Oftewel voor de interne regelgeving vindt uitsluitend een toets plaats naar recht, hoogte en duur van financiële beheershandelingen.

Indien en voor zover bij de controle financiële onrechtmatige handelingen worden geconstateerd, worden de onrechtmatige handelingen in de rapportage en oordeelsweging uitsluitend betrokken indien en voor zover het door de raad of hogere overheden vastgestelde regels en kaderstellende besluiten betreft. Met andere woorden: interne regels van college naar ambtelijke organisatie en andere dan kaderstellende collegebesluiten vallen hierbuiten. Mocht tijdens de toetsing toch blijken dat het normenkader niet juist of compleet is en dit consequenties heeft gehad voor de controles, dan geeft het college in de in de jaarstukken aan welke regels het betreft. De accountant moet dit in zijn verslag bevestigen. Tenslotte is de Kadernota Rechtmatigheid van de commissie BBV van toepassing bij de controle. De commissie BBV heeft de opdracht zwaarwegende adviezen uit te brengen. Afwijking daarvan is in beginsel niet mogelijk, tenzij er doorslaggevende argumenten zijn om af te wijken. De afwijkingen dienen dan door de gemeente te worden gedocumenteerd.

4.4 Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Om misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen te voorkomen zijn beheersmaatregelen nodig. In tegenstelling tot andere getrouwheids- en rechtmatigheidsaspecten gaat het bij het M&O-criterium in het bijzonder om vast te stellen dat in de organisatie effectieve maatregelen zijn getroffen om misbruik te voorkomen, dan wel op te sporen, en dat de wet- en regelgeving duidelijk is, en is aangepast aan actuele omstandigheden en te handhaven is. In het jaarverslag en/of de toelichting op de jaarrekening verantwoordt het college zich over de opzet, de uitvoering en de resultaten van het M&O-beleid. Indien een gemeente geen toereikend M&O-beleid voert kan dit gevolgen hebben voor het accountantsoordeel.

Indien bij een toereikend M&O-beleid dat in voldoende mate is uitgevoerd toch een belangrijke (materiële) onzekerheid blijft bestaan met betrekking tot de rechtmatigheid van de uitgaven of ontvangsten en deze niet verder kan worden gereduceerd, dient de accountant te beoordelen of deze onzekerheid in de toelichting bij de jaarrekening adequaat wordt weergegeven.

De gemeente dient effectieve maatregelen te nemen om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. De controle richt zich op:

- toetsing in hoeverre in bestaande procedures deugdelijke maatregelen ter voorkoming van misbruik- en oneigenlijk gebruik zijn genomen alsmede de werking van de getroffen maatregelen vaststellen;
- actualiteit van het M&O-beleid.

5 Rapportering door de accountant en college

Gedurende het jaar zal het college aandacht dienen te schenken aan de rechtmatigheidsvraagstukken en hierover rapporteren. Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant. De opvolging van bevindingen van interne- en externe controle waaronder rechtmatigheidsonderzoeken is een belangrijk onderdeel van de verbetercyclus. Hierna wordt in het kort toegelicht wat dit inhoudt.

5.1 College: Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf boekjaar 2023 rapporteert het college over de uitgevoerde rechtmatigheidscontroles in het jaarverslag en geeft hierover een rechtmatigheidsverantwoording af. Gedurende het jaar worden de controlebevindingen, gespecificeerd naar proces, aard van de fout of onduidelijkheid en bedrag door middel van een controlememorandum met de procesverantwoordelijke besproken. Daarnaast worden aanbevelingen gedaan naar aanleiding van de rechtmatigheidscontroles om de toekomstige fout of onduidelijkheid te mitigeren. De opvolging van de aanbevelingen zal nauwlettend worden gemonitord.

5.2 Accountant: Interim-controle

In de tweede helft van het jaar wordt door de accountant de interim-controle uitgevoerd. Over de uitkomsten van de interim-controle wordt na afronden van de interim-controle een managementletter uitgebracht aan het college. Bestuurlijk relevante uitkomsten van de interim-controle worden ter kennisname aan de Auditcommissie aangeboden.

5.3 Accountant: Verslag van bevindingen

Overeenkomstig de Gemeentewet wordt omtrent de controle van de jaarstukken een verslag van bevindingen uitgebracht aan het college van B&W, de auditcommissie en de raad. In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen.

5.4 Accountant: Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven. De controleverklaring ziet toe op de getrouwheid van de jaarstukken inclusief de rechtmatigheidsverantwoording van het college. De controleverklaring is bestemd voor de raad, zodat de raad de door college van B&W opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

Beek, 07-12-2023

GEMEENTERAAD,

Gulielm Erven

Raadsgriffier

Christine van Basten-Boddin

Voorzitter

Bijlage 1: Externe en interne wet- en regelgeving

Externe wet- en regelgeving

1. Aanbestedingswet 2012
2. Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) incl. Wet aanpassing Appa en enkele andere wetten 2023
3. Algemene verordening Gegevensbescherming
4. Algemene wet bestuursrecht
5. Ambtenarenwet 2017
6. Archiefwet 1995
7. Baseline Informatiebeveiliging Overheid (**BIO**)
8. Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW)
9. Besluit accountantscontrole decentrale overheden leidend (Bado)
10. Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV)
11. Besluit BDU Verkeer en vervoer
12. Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten
13. Besluit leningvoorwaarden decentrale overheden
14. Besluit bijstandverlening zelfstandigen
15. Besluit algemene regels ruimtelijke ordening 2020
16. Bouwbesluit 2012
17. Europese aanbestedingsrichtlijnen
18. Financiële verhoudingswet
19. Fiscale wetgeving
20. Gemeentewet
21. Invorderingswet 1990
22. Jeugdwet
23. Kadernota Rechtmatigheid Commissie BBV
24. Kieswet
25. Rechtspositiebesluit burgemeesters
26. Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo)
27. Sociale verzekeringswetten / sociale wetgeving
28. Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemer (TOZO)
29. Tijdelijke regeling mandaat, volmacht en machtiging ruimtelijke ontwikkeling, ruimtelijke ordening, de Omgevingswet en het Kadaster 2017
30. Tijdelijke Wet Opvang Ontheemden Oekraïne en verlenging wetten hiervan, alsmede aanverwante wetten m.b.t. opvang ontheemden Oekraïne
31. Vennootschapsbelasting
32. Wet Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG)
33. Wet Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)
34. Wet basisregistratie ondergrond (Bro)
35. Wet basisregistratie personen
36. Wet BDU verkeer en vervoer
37. Wet bodembescherming
38. Wet dwangsom en beroep bij niet tijdige beslissen
39. Wet educatie- en beroepsonderwijs
40. Wet financiering decentrale overheden (Fido)
41. Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
42. Wet gemeentelijke watertaken
43. Wet griffierechten burgerlijke zaken
44. Wet Houdbare Overheidsfinanciën (hof)
45. Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (Ioaz)
46. Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (Ioaw)
47. Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen
48. Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 (WMO)
49. Wet milieubeheer
50. Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra)
51. Wet op de dividendbelasting
52. Wet op de identificatieplicht
53. Wet op de lijkbezorging
54. Wet op de loonbelasting 1964
55. Wet op de omzetbelasting 1968
56. Wet op het BTW Compensatiefonds
57. Wet op het primair onderwijs (WPO)
58. Wet op het voortgezet onderwijs

59. Wet openbaarheid van bestuur (Wob)
60. Wet politiegegevens
61. Wet ruimtelijke ordening
62. Wet sociale werkvoorziening (Wsw)
63. Wet veiligheidsregio's
64. Wet Waardering Onroerende Zaken (Wet WOZ)
65. Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
66. Wijzigingswet Vreemdelingenwet 2000
67. Woningwet

Interne wet- en regelgeving

1. Afvalstoffenverordening gemeente Beek en tarieven 2023
2. Algemene subsidieverordening gemeente Beek 2022
3. Algemene uitgiftevoorwaarden 1993
4. Archiefverordening (2016)
5. Beleidskader 2019-2022: Zuid-Limburg voor de jeugd! (vastgesteld juni 2019)
6. Beleidsnota wegbeheer 2018-2022
7. Beleidsplan Water en Klimaatadaptatie 2022-2027 Westelijke Mijnstreek
8. Beleidsregel financiële compensatie bij kleine woningbouwinitiatieven
9. Beleidsregels gemeentelijke taken uitvoering Wet kinderopvang gemeente Beek 2021 (vastgesteld november 2021)
10. Beleidsregels Participatiewet (vastgesteld in 2020 en deels geactualiseerd in 2021 & 2022)
11. Beleidsregels Tegemoetkoming kosten kinderopvang SMI gemeente Beek 2022 (vastgesteld februari 2022)
12. Beleidsregels Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
13. Beleidsregels Wmo gemeente Beek 2022 en Besluit Wmo gemeente Beek 2022 (vastgesteld december 2021 en februari 2022)
14. Bezoldigingsverordening 2004
15. Bouwverordening 2018 en tarieventabel
16. Budgetregeling
17. Contract RUD
18. Contract RWM
19. Controleprotocol 2023
20. Convenant Voor- en Vroegschoolse Educatie Gemeente Beek 2015-2018
21. Exploitatieovereenkomst sportlandgoed de Haamen
22. Gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg
23. Gemeenschappelijke regeling Omnibuzz
24. Gemeenschappelijke regeling Vidar Wsw
25. Gladheidbestrijdingsplan
26. Groenbeheersplan 2017-2020
27. ICT beleidsplan en activiteitenoverzicht
28. Inkoopbeleid 2021
29. Integraal beleidsplan sociaal domein 2018 - 2021 (vastgesteld december 2017)
30. Jeugdzorg de basis op orde (vastgesteld in 2019)
31. Kadernota economisch beleid
32. Kadernota lokale heffingen
33. Legesverordening en tarieventabellen`
34. Mandaatbesluiten
35. Marktverordening (2013)
36. Nota activeren en afschrijven
37. Nota grondbeleid 2011-2015
38. Nota kostenverhaal (2012)
39. Nota kunst en cultuur
40. Nota Misbruik en Oneigenlijk gebruik
41. Nota openbare verlichting 2021-2025
42. Nota Peuterspeelzaalwerk gemeente Beek / voor- en vroegschoolse educatie 2012-2014 (vastgesteld 2011)
43. Nota reserves en voorzieningen
44. Nota risicomanagement en weerstandsvermogen (2016)
45. Omgevingsbeleid klimaat en energie (kaderstellend en budget) (raad oktober 2022)
46. Onderhoudsplan Buitensportaccommodaties
47. Onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen

48. Onderhoudsplan inrichting gymzalen/sporthal
49. Onderhoudsplan vervanging en onderhoud speeltuinen
50. Overeenkomst convenant Visit Zuid-Limburg 2021-2026
51. Personeelshandboek
52. Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade
53. Regeling mantelzorgwaardering gemeente Beek 2018-2021 (vastgesteld december 2018)
54. Regeling Veiligheidsregio
55. Regionaal beleidsplan afvalwater Westelijke Mijnstreek
56. Strategisch, tactisch en operationeel beleid BIO, alsmede incidentenbeleid
57. Subsidieregelingen gemeente Beek 2022: sport, cultuur, jeugd, maatschappelijke participatie, evenementen en goed idee, doe er iets mee (vastgesteld maart 2021)
58. Subsidieregeling Peuteropvang en VVE gemeente Beek 2020
59. Tarievenverordening werken en diensten voor in de openbare ruimte
60. Treasurystatuut
61. Verordening burgerparticipatie gemeente Beek (vastgesteld juni 2019)
62. Verordening hondenbelasting en tarieventabel
63. Verordening individuele inkomenstoelage gemeente Beek 2015
64. Verordening Individuele studietoelage Participatieweg 2015
65. Verordening instandhouding kerken Beek
66. Verordening jeugdhulp gemeente Beek 2021
67. Verordening leerlingenvervoer
68. Verordening lijkbezorgingrechten en tarieventabel
69. Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Beek 2022
70. Verordening marktgelden
71. Verordening onroerende zaakbelastingen en tariefstelling 2022
72. Verordeningen Participatiewet 2017-2018 (geactualiseerd 2020/2021 (vastgesteld december 2020)
73. Verordening rechtspositie burgemeester en wethouders 2019
74. Verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2019
75. Verordening rioolheffing en tarieventabel
76. Verordening Starterslening Beek 2021
77. Verordening Stimuleringsleningen Duurzaam Beek (vastgesteld 2020
78. Verordening toeristenbelasting Beek
79. Verordening vergunningverlening, toezicht en handhaving (vastgesteld september 2016)
80. Verordening ex.art.212 gemeentewet
81. Verordening ex art.213 gemeentewet
82. Verordening ex art.213a gemeentewet

Bijlage 2: Overzicht kostenoverschrijdingen > € 25.000 en rechtmatigheidsoordeel

Hierna is aangegeven of kostenoverschrijdingen van € 25.000 of meer wel of niet meegeteld moeten worden in het rechtmatigheidsoordeel.

Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende "soorten" begrotingsafwijkingen worden onderkend

		Onrechtmatig en telt mee voor het oordeel	
		NIET	WEL
1.	Budgetoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij ondubbelzinnig wordt vastgesteld die ten onrechte niet tijdig zijn geautoriseerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de raad.		X
2.	Budgetoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet	X	
3.	Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.	X	
4.	Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.		X
5.	Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheid gevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente er voor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende jaar.		
	geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar		X
	geconstateerd na verantwoordingsjaar	X	
6.	Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen of totaal geautoriseerd budget) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren.		
	jaar van investeren		X
	afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	X	